

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική

ΤΟΜΟΣ Α

Εισαγωγή στη Δημόσια Διοίκηση και Δημόσια Πολιτική

Δρ. Στέλλα Λαδή
Δρ. Βασιλική Νταλάκου

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ελληνικό Δημόσιο

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Εισαγωγή στη Δημόσια Διοίκηση και Δημόσια Πολιτική

Σημείωση:

Το ΕΑΠ είναι υπεύθυνο για την επιμέλεια έκδοσης και την ανάπτυξη των κειμένων σύμφωνα με τη Μεθοδολογία της εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης. Για την επιστημονική αριότητα και πληρότητα των συγγραμμάτων την αποκλειστική ευθύνη φέρουν οι συγγραφείς, κριτικοί αναγνώστες και ακαδημαϊκοί υπεύθυνοι που ανέλαβαν το έργο αυτό.

Copyright © 2008
Για την Ελλάδα και όλο τον κόσμο
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
Πάροδος Αριστοτέλους 18, 26335, Περιβόλα Πατρών
Τηλ. (2610) 367300 / Φαξ: (2610) 367350

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ
του Τόμου
Εισαγωγή στη Δημόσια Διοίκηση και Δημόσια Πολιτική

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος του Προγράμματος Σπουδών
Ιωάννης Κεχαγιάς
Αναπληρωτής Καθηγητής Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Συντονιστής της Θεματικής Ενότητας, Επιστημονικός Επιμελητής
Στέλλα Καραγιάννη
Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Συγγραφή
Δρ. Στέλλα Λαδή Δρ. Βασιλική Νταλάκου

Κριτική Ανάγνωση
Θεόδωρος Πελαγίδης
Καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιώς

Γλωσσική Επιμέλεια
Κατερίνα Αλεξανδρή

Καλλιτεχνική Επιμέλεια-Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση
Νίκος Λεοντόπουλος

Συντονισμός Ανάπτυξης Εκπαιδευτικού Υλικού
και Γενική Επιμέλεια των Εκδόσεων
ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΕΑΠ

ISBN: 978-960-538-768-6

Σύμφωνα με το Ν. 2121/1993
απαγορεύεται η συνολική ή αποσπασματική
αναδημοσίευση του βιβλίου αυτού ή η αναπαραγωγή του
με οποιοδήποτε μέσο, χωρίς την άδεια του εκδότη.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική

ΤΟΜΟΣ Α

**ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ**

ΠΑΤΡΑ 2008

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η Στέλλα Λαδή έχει σπουδάσει Πολιτικές Επιστήμες στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και είναι Διδάκτωρ Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου του York, Μ. Βρετανία με εξειδίκευση στην παγκοσμιοποίηση, τον εξευρωπαϊσμό και τη μεταφορά πολιτικών. Έχει εργαστεί ως λέκτορας στα Πανεπιστήμια του Sheffield και του Exeter και ως ερευνήτρια στο Institut Barcelona d' Estudis Internacionals και στο Πανεπιστήμιο Leeds Metropolitan. Εργάστηκε επίσης ως επιστημονική συνεργάτιδα για ευρωπαϊκά θέματα στο Υπουργείο Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής. Από το 2003 ανήκει στο Συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Σήμερα εργάζεται ως ειδική επιστήμονας στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών. Έχει δημοσιεύσει εκτενώς στα αγγλικά και στα ελληνικά.

Η Βασιλική Νταλάκου έχει σπουδάσει Νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και είναι Διδάκτωρ Επιστημών του Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου με εξειδίκευση στη θεωρία της δημόσιας πολιτικής για την προστασία του περιβάλλοντος. Έχει διδάξει θέματα δημόσιας διοίκησης και δημόσιας πολιτικής στο Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στο Α.Τ.Ε.Ι. Ηρακλείου, στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και από το 2001 ανήκει στο Συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Έχει διατελέσει Βοηθός Επιστήμονας στον Συνήγορο του Πολίτη και είναι Νομικός Συνεργάτης της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή στη Θεματική Ενότητα	12
--------------------------------------	-----------

Σ. Καραγιάννη

Πρόλογος	16
-----------------	-----------

Σ. Λαδή - Β. Νταλάκου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Βασικές έννοιες της Δημόσιας Διοίκησης και της Δημόσιας Πολιτικής	19
--	-----------

Σκοπός19

Προσδοκώμενα αποτελέσματα19

Έννοιες Κλειδιά.....19

Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....20

Ενότητα 1.1

Ο Δημόσιος Τομέας22

Ενότητα 1.2

Δημόσια Πολιτική: Έννοια, Κατηγορίες και Στάδια.....26

1.2.1 Ορισμός και Χαρακτηριστικά της Δημόσιας Πολιτικής26

1.2.2 Κατηγορίες και Επίπεδα Δημόσιων Πολιτικών28

1.2.3 Ο κύκλος της Δημόσιας Πολιτικής29

Ενότητα 1.3

Δημόσιο Συμφέρον31

Ενότητα 1.4

Κυβέρνηση και Διακυβέρνηση33

Σύνοψη.....	35
Παράρτημα	36
Βιβλιογραφία	37

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Οργανώνοντας τις θεωρίες της Δημόσιας Διοίκησης και Δημόσιας Πολιτικής 39

Σκοπός.....	39
Προσδοκώμενα αποτελέσματα	39
Έννοιες κλειδιά	39
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	40

Ενότητα 2.1

Ταξινόμηση των Θεωρητικών Προσεγγίσεων ανάλογα με το επιστημονικό πεδίο προέλευσης	41
---	-----------

Ενότητα 2.2

Ταξινόμηση με βάση την πολιτισμική θεωρία	43
--	-----------

Ενότητα 2.3

Η θεωρία της ιεραρχίας.....	45
------------------------------------	-----------

Ενότητα 2.4

Η θεωρία του ατομικισμού.....	47
--------------------------------------	-----------

Ενότητα 2.5

Η θεωρία της ισότητας	50
------------------------------------	-----------

Ενότητα 2.6

Ο Φαταλισμός.....	52
--------------------------	-----------

Ενότητα 2.7

Προσεγγίσεις των δικτύων.....	55
2.7.1 Δίκτυα Πολιτικής.....	55
2.7.2 Επιστημικές κοινότητες	56
2.7.3 Πλαίσιο Συνασπισμών Υπεράσπισης (ΠΣΥ)	57

Σύνοψη	60
Παράρτημα	61
Βιβλιογραφία	63

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ο κύκλος της Δημόσιας Πολιτικής 67

Σκοπός	67
Προσδοκώμενα αποτελέσματα	67
Έννοιες κλειδιά	67
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	68

Ενότητα 3.1

Συγκρότηση κυβερνητικής ατζέντας (Agenda Setting)	69
3.1.1 Ο Προσδιορισμός του Προβλήματος.....	69
3.1.2 Η Κυβερνητική Ατζέντα	71

Ενότητα 3.2

Διαμόρφωση πολιτικής (Policy Formulation)	73
3.2.1 Πλουραλισμός, Δίκτυα, Μη Λήψη Αποφάσεων και οι Διαστάσεις της Εξουσίας.....	74
3.2.2 Γνώση και Διαμόρφωση Πολιτικής.....	75

Ενότητα 3.3

Λήψη αποφάσεων (Decision Making)	77
3.3.1 Ορθολογικό Μοντέλο Λήψης Αποφάσεων	77
3.3.2 Προσαυξητικό Μοντέλο Λήψης Αποφάσεων	79
3.3.3 Λήψη Αποφάσεων στο Μοντέλο του «Κάδου των Απορριμμάτων»	80

Ενότητα 3.4

Εφαρμογή Δημόσιας Πολιτικής (Policy Implementation)	81
3.4.1 Η προσέγγιση της «εκ των άνω» (top down) εφαρμογής.....	81
3.4.2 Προσεγγίσεις «από τη βάση προς τα πάνω» (bottom-up)	82
3.4.3 Ενδιάμεσες προσεγγίσεις.....	85

	Ενότητα 3.5
Αξιολόγηση Πολιτικής (Policy Evaluation)	87
3.5.1 Εκροές και επιπτώσεις της δημόσιας πολιτικής	87
3.5.2 Είδη Επιπτώσεων	88
3.5.3 Τεχνικές Αξιολόγησης	89

	Ενότητα 3.6
Εργαλεία Πολιτικής	91
Σύνοψη	95
Παράρτημα	96
Βιβλιογραφία	99

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Προκλήσεις και τάσεις στη Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική **103**

Σκοπός	103
Προσδοκώμενα αποτελέσματα	103
Έννοιες κλειδιά	103
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	103

	Ενότητα 4.1
Βασικές αξίες Διοικητικής Μεταρρύθμισης	105

	Ενότητα 4.2
Μεταρρυθμιστικές τάσεις	108
4.2.1 Αγορά	108
4.2.2 Συμμετοχή	109
4.2.3 Κανονιστική Μεταρρύθμιση.....	110
Απορύθμιση.....	110
Καλύτερη νομοθέτηση.....	111
4.2.4 Ευέλικτη διακυβέρνηση	112

	Ενότητα 4.3
Πρακτικές Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων	114
4.3.1 Αποκέντρωση και Αυτόνομοι Φορείς.....	114

4.3.2 Νέες Μορφές Ελέγχου και Ρύθμισης	116
4.3.3 Μεταρρυθμίσεις στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού	118
4.3.4 Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Διοικητική Μεταρρύθμιση.....	119
Σύνοψη	121
Παράρτημα	122
Βιβλιογραφία	124

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Εξωγενείς παράγοντες των μεταρρυθμίσεων

Δημόσιας Διοίκησης και Πολιτικής 127

Σκοπός	127
Προσδοκώμενα αποτελέσματα	127
Έννοιες κλειδιά	127
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	127

Ενότητα 5.1

Η Παγκοσμιοποίηση και οι αλλαγές στη Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική.....	128
--	------------

Ενότητα 5.2

Εξευρωπαϊσμός και αλλαγές Δημόσιας Διοίκησης και Πολιτικής.....	130
5.2.1 Μηχανισμοί Εξευρωπαϊσμού	130
5.2.2 Το εθνικό επίπεδο - Ενδιάμεσοι παράγοντες	131
5.2.3 Έκβαση του εξευρωπαϊσμού	133

Ενότητα 5.3

«Μεταφορά Πολιτικών» και μεταρρυθμίσεις Δημόσιας Διοίκησης και Πολιτικής	135
Σύνοψη	138
Παράρτημα	139
Βιβλιογραφία	140